

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 138g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ alin. (2) din
Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată

(valoarea de retragere a părții sociale a asociatului minoritar)

CHIȘINĂU
5 martie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dnei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea dnei Maria Arhir, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 17 iunie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 5 martie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ alin. (2) din Legea nr. 135 din 2007 privind societățile cu răspundere limitată, ridicată de dl avocat Alexandru Goiman, în interesele Întreprinderii mixte „Zernoff” SRL, în dosarul nr. 2-11397/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dna judecător Speranța Clima, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. În cadrul examinării sesizării, domnul judecător Nicolae Roșca a prezentat Plenului o cerere de abținere de la examinarea cauzei. Analizând motivele invocate, Curtea Constituțională a decis respingerea cererii.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

4. *Zernoff* este o persoană juridică din Republica Moldova care a avut trei asociați: dl Gheorghe Cozoveachin cu o parte socială de 10,9% din capitalul social, dl Denis Cibizov – 10,9% și societatea comercială „Viteza Optim” SRL – 78,20%.

5. La 4 ianuarie 2024, asociatul Gheorghe Cozoveachin a notificat *Zernoff* despre retragerea sa din societate conform articolului 47¹ din Legea nr.135/2007.

6. La 5 ianuarie 2024, dl Gheorghe Cozoveachin a depus o cerere la Agenția Servicii Publice privind retragerea sa din *Zernoff* și radierea din Registrul persoanelor juridice în legătură cu retragerea. Prin Decizia din 16 ianuarie 2024, Agenția Servicii Publice a admis cererea de retragere și l-a radiat pe dl Gheorghe Cozoveachin din rândul asociaților *Zernoff*.

7. La 24 ianuarie 2024, dl Gheorghe Cozoveachin a solicitat de la *Zernoff* eliberarea certificatului privind valoarea de retragere, calculul valorii de retragere și prezentarea documentelor justificative. *Zernoff* nu a răspuns.

8. La 22 august 2024, dl Gheorghe Cozoveachin a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva *Zernoff* și a solicitat obligarea acesteia de a emite certificatul privind valoarea de retragere a părții sociale ce îi aparține.

9. La 29 mai 2025, dl avocat Alexandru Goiman a ridicat, în interesele *Zernoff*, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 47¹ alin. (2) din Legea nr. 135 din 2007 privind societățile cu răspundere limitată.

10. Printr-o încheiere din 6 iunie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

11. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

[...]”

Articolul 126

Economia

„(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

[...]”

Articolul 127

Proprietatea

„(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...]”

12. Prevederile relevante ale Legii nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată sunt următoarele:

Articolul 47¹

Retragerea asociatului

„(1) Asociatul care deține mai puțin de 33% din cuantumul capitalului social se poate retrage din societate oricând, fără consimțământul asociaților.

(2) Asociatul retras beneficiază de valoarea de retragere a părții sale sociale, determinată proporțional în raport cu valoarea de bilanț a activelor nete ale societății la data depunerii notificării de retragere.

(3) Notificarea de retragere se depune la administratorul societății, care, în decurs de 15 zile, eliberează asociatului certificatul privind valoarea de retragere, la care se anexează calculul respectiv. La cererea asociatului, societatea îi va prezenta documentele justificative utilizate la efectuarea calculului.

(4) Asociatul retras depune cererea și notificarea de retragere la organul înregistrării de stat. Asociatul se consideră retras de la data radierii lui din Registrul de stat al persoanelor juridice.

(5) Societatea achită valoarea de retragere în termenul și modul convenite de asociați, dar nu mai târziu de 3 ani de la data radierii asociatului din Registrul de stat al persoanelor juridice.

(6) Plata ratelor de retragere nu poate constitui într-o lună mai mult de 5% din valoarea de bilanț a activelor nete.

(7) Statutul poate conține și alte norme referitoare la condițiile de retragere a asociatului decât cele expuse la alin.(1)–(6).

(8) De la data înregistrării radierii asociatului conform alin.(4), partea socială se consideră dobândită de societate, iar societatea este în drept să o înstrăineze în conformitate cu art.26.

(9) Oricare asociat sau societatea poate cere organului înregistrării de stat notarea procedurii de retragere a asociatului, la orice etapă a acesteia, în Registrul de stat al persoanelor juridice.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că, în cazul retragerii unui asociat minoritar dintr-o societate cu răspundere limitată, modalitatea de stabilire a valorii de retragere a părții sociale exclusiv în funcție de valoarea de bilanț a activelor nete ale societății la data depunerii notificării de retragere nu reflectă valoarea economică reală a participației asociatului retras.

14. Potrivit autorului, această metodă de calcul se bazează pe costurile istorice, nu include costurile actuale de pe piață ale bunurilor, nu ține cont de potențialul afacerii, *i.e.* de capacitatea de a genera profituri viitoare, de eventualele riscuri, de fondul comercial, de garanțiile personale ale celorlalți asociați, de reevaluările recente și poate fi distorsionată de ajustări contabile care nu reflectă întotdeauna realitatea economică. Prin urmare, în opinia sa, această metodă de calcul contravine exigențelor stabilite în materie de proporționalitate și de calitate a legii, precum și dreptului de proprietate.

15. Autorul mai susține că mecanismul actual de calcul al valorii de retragere a unui asociat impune societății și celorlalți asociați o sarcină financiară disproporționată, care poate afecta capacitatea de plată a entității.

16. De asemenea, autorul a menționat că această metodă de determinare a valorii de retragere contravine principiilor naționale în materie de evaluare, prevăzute la articolul 6 alin. (1) din Legea nr. 989 din 18 aprilie 2002 cu privire la activitatea de evaluare, care stabilesc că la estimarea valorii obiectelor evaluării se aplică abordarea prin piață, abordarea prin venit și abordarea prin cost.

17. Totodată, autorul a făcut trimitere la unele prevederi din legislația României, accentuând că aceasta conține mai multe garanții în procesul de retragere a unui asociat.

18. Prin urmare, autorul sesizării susține că norma contestată contravine articolelor 1 alin. (3), 23 alin. (2), 46 alin. (1), 54, 126 alin. (1) și 127 alin. (1) și (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

19. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele.

20. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în această cauză a unor prevederi din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată, ține de competența Curții Constituționale.

21. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, fiind ridicată de reprezentantul unei părți în proces.

22. Obiectul excepției îl constituie articolul 47¹ alin. (2) din Legea privind societățile cu răspundere limitată. Curtea constată că aceste prevederi nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

23. Cu privire la aplicabilitatea normei contestate, Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect obligarea societății de a emite certificatul privind valoarea de retragere a asociatului. Prin urmare, Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

24. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 193 din 21 decembrie 2023, § 16).

25. Autorul sesizării și-a bazat excepția de neconstituționalitate pe articolele 1 (*preeminența dreptului*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 46 (*dreptul la proprietatea privată și la protecția acesteia*), 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*), 126 (*economia*) și 127 (*proprietatea*) din Constituție.

26. Curtea notează că articolul 1 din Constituție are un caracter general, constituie un imperativ care stă la baza oricăror reglementări și nu poate constitui un reper separat, ci trebuie coroborat cu alte prevederi din Constituție, care trebuie să fie aplicabile (a se vedea DCC nr. 140 din 16 septembrie 2021, § 31).

27. În jurisprudența sa, Curtea a subliniat că articolele 23 și 54 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi incidente, autorul sesizării trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unor ingerințe în drepturile garantate de Constituție (a se vedea HCC nr. 8 din 5 aprilie 2022, § 26).

28. Cu privire la incidența articolelor 46 și 127 din Constituție, Curtea reiterează că aceste dispoziții obligă statul și pe ceilalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea, să se abțină de la orice acțiune care ar limita în mod

nejustificat exercițiul dreptului de proprietate, precum și să garanteze realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății. Câmpul de aplicare al acestor articole este similar câmpului de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea DCC nr. 7 din 20 ianuarie 2022, § 30).

29. Curtea observă că articolul 47¹ din Legea privind societățile cu răspundere limitată stabilește că asociatul care deține mai puțin de 33% din cuantumul capitalului social se poate retrage din societate oricând, fără consimțământul asociaților (alineatul (1)), iar asociatul retras beneficiază de valoarea de retragere a părții sale sociale, determinată în mod proporțional în raport cu valoarea de bilanț a activelor nete ale societății la data depunerii notificării de retragere (alineatul (2)).

30. Analiza coroborată a legislației relevante permite Curții să rețină că, deținând prerogativa constituțională corespunzătoare, legislatorul a reglementat modul de organizare și funcționare a societății cu răspundere limitată și a prevăzut, *inter alia*, posibilitatea asociaților de a participa la ședința adunării generale a asociaților și de a-și exprima opinia prin vot „pentru” sau „contra” chestiunilor incluse în ordinea de zi. În funcție de numărul de voturi deținut, asociatul poate să influențeze într-o măsură mai mare sau mai mică voința societății, deoarece hotărârile adunării generale ale asociaților se adoptă, de regulă, în funcție de chestiunile puse în discuție: (i) în unanimitate (articolul 58 alin. (1) pct.1)); (ii) cu 2/3 din voturile tuturor asociaților (articolul 58 alin. (1) pct.2)); (iii) cu majoritatea voturilor tuturor asociaților (articolul 58 alin. (1) pct.3)). Prin dispoziții legale, legislatorul a recunoscut asociatului/asociaților care dețin majoritatea voturilor și care, implicit, suportă cel mai mare risc al activității societății, să aibă puterea de decizie în cele mai importante probleme ce țin de viața societății (modificarea statutului și a capitalului social, reorganizarea și lichidarea societății, participarea la constituirea altor persoane juridice, alegerea membrilor organelor de conducere ale societății, repartizarea profitului și plata de dividende). Totodată, având în vedere poziția decidentă a asociatului majoritar în asemenea chestiuni, decizii care ar putea dezavantaja sau chiar lipsi de interes asociații minoritari, legislatorul a recunoscut minoritarilor prerogativa de a se retrage din societate, prerogativă, pe care ar putea să o pună în valoare în situații extreme, de exemplu, în caz de neplată a dividendelor, în caz de fuziune cu societăți în dificultate financiară, în caz de acordare a unor garanții pentru terți.

31. Autorul sesizării susține că norma contestată stabilește că „determinarea valorii de retragere a părții sociale doar în raport cu valoarea de bilanț a activelor nete ale societății nu întotdeauna reflectă valoarea reală a activelor nete” la un anumit moment și că „[...] în multe situații nu este considerată o măsură echitabilă”.

32. Curtea observă că legislatorul, atunci când a reglementat retragerea asociatului minoritar din societate, a stabilit și modul de determinare a valorii de retragere, legând-o în mod indispensabil de valoarea de bilanț a activelor nete calculate la data notificării de retragere. La stabilirea acestui mod, legislatorul a avut în vedere obligativitatea societăților comerciale de a ține evidența contabilă (a se vedea articolul 12 alin. (1) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi și articolul 2 alin. (1) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017) și, inclusiv,

de a întocmi anual propriul bilanț contabil în care se reflectă activele pe care aceasta le deține la o anumită dată și valoarea lor pecuniară. În special, legislatorul prevede că bilanțul, ca parte componentă a situațiilor financiare anuale, se examinează de către adunarea generală a asociațiilor (art. 49 alin. (1) lit. g), se păstrează de către societate (art. 10), o copie se prezintă asociațiilor, la cerere (articolul 44 alin. (2) din Legea nr.135/2007), dar, obligatoriu, se prezintă și autorităților (a se vedea art. 33 alin. (1) din Legea nr.287/2017). Așadar, Curtea reține că, la determinarea valorii de retragere a părții sociale, legislatorul a prevăzut calcularea ei dintr-o valoare obiectivă, adică din valoarea de bilanț a activelor pe care le deține societatea și care reflectă valoarea justă a acestora. Mai mult, legislatorul a luat în considerație că societatea este administrată de persoane (administratorul, membrii consiliului, cenzorul etc.) alese de adunarea generală a asociațiilor și, nemijlocit, prin votul asociațiilor majoritari care sunt responsabili de ținerea evidenței contabile, inclusiv de corectitudinea întocmirii bilanțului anual.

33. Astfel, Curtea observă că valoarea de bilanț a activelor nete reflectă o situație financiar-contabilă reală a companiei la o dată precisă.

34. Curtea reține că soluția legislatorului de a calcula valoarea de retragere prin raportare la valoarea de bilanț a activelor nete se bazează pe faptul că, utilizând această formulă, valoarea de retragere poate fi stabilită pe baza unor criterii obiective, *i.e.* pe date contabile verificabile, nu pe estimări variabile. Formula utilizată de legislator are scopul de a asigura un echilibru între interesele companiei și cele ale asociatului retras, deoarece asociatul își primește partea corespunzătoare din patrimoniul existent evaluat potrivit legislației, iar compania nu este obligată să plătească valoarea de retragere la un preț mai mare decât situația financiar-contabilă reală. Interesele părților sunt conciliate și prin stabilirea unei modalități de achitare a valorii de retragere a părții sociale a asociatului retras reglementată la alineatele (5)-(7) ale articolului 47¹ din Lege.

35. Totodată, Curtea observă că autorul excepției pune în discuție coroborarea prevederilor contestate cu prevederile Legii nr. 989 din 18 aprilie 2002 cu privire la activitatea de evaluare, care stabilește la articolul 6 abordările la estimarea valorii obiectelor evaluării. Din această perspectivă, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unei prevederi legale are în vedere compatibilitatea acesteia cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, nu compararea acestora cu prevederile cuprinse în același act normativ sau în acte normative diferite. Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 86 din 25 iulie 2024, § 27; DCC nr. 98 din 1 august 2024, § 25).

36. Cu referire la incidența articolului 126 din Constituție, Curtea constată că autorul sesizării nu a demonstrat contradicția dintre norma contestată și dispoziția constituțională invocată. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile excepțiile de neconstituționalitate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument. Totodată, Curtea a stabilit că, dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, ea l-ar substitui pe autorul acesteia la formularea unor

critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (a se vedea DCC nr. 108 din 25 septembrie 2018, § 20).

37. Astfel, din analiza prevederilor contestate Curtea nu poate confirma caracterul disproporționat al modului în care sunt asigurate interesele concurente, *i.e.* dreptul de proprietate al asociatului care se retrage și dreptul de proprietate al societății și al asociaților care rămân.

38. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (3) literele d) și f), (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ alin. (2) din Legea nr. 135 din 2007 privind societățile cu răspundere limitată, ridicată de dl avocat Alexandru Goiman, în interesele Întreprinderii mixte „Zernoff” SRL, în dosarul nr. 2-11397/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 5 martie 2026
DCC nr. 33
Dosarul nr. 138g/2025*